Gemeenschappelijke Regeling Vidar Wsw

T.a.v. de voorzitter
P/a Postbus 18
6130 AA Sittard

De Colleges van Burgemeester en Wethouders van de deelnemende gemeenten

Kenmerk 2023.231023/1

Betreft Wijziging GR Vidar Wsw

Uw brief d.d.
Uw kenmerk

Sittard, 23-10-23

Geacht college,

In de vergadering van 23 oktober 2023 heeft het Algemeen Bestuur van de Gemeenschappelijke Regeling (hierna: GR) Vidar Wsw ingestemd met het voorstel tot wijziging van de GR Vidar Wsw. Dit voorstel leggen wij thans ter besluitvorming aan u voor. In de bijlagen treft u aan:

1. Het concept- Wijzigingsbesluit.
2. Een was-wordt lijst waarin de gewijzigde artikelen zijn toegelicht.
3. Ten aanzien van het gezamenlijke traject tot wijziging van de gemeenschappelijke regelingen:
    a. Een toelichtend memo bij de wijzigingsvoorstellen d.d. 12 juni 2023;
    b. Een informatiebrief met de wijzigingen die zijn aangebracht naar aanleiding van de informatiesessies met colleges, raden, GS, PS, AB en DB van het waterschap, griffiers, gemeentesecretarissen en juristen;
    c. De presentatie en een terugkijklink naar de informatiesessie voor de college- en raadsleden van 30 januari 2023.
4. Advies Boels Zanders Advocaten d.d. 15 september 2023.

Hierna zal worden ingegaan op de achtergrond, het tot nu toe doorlopen wijzigingsproces en het vervolgproces c.q. de vervolgplanning.

1. Aanleiding

Per 1 juli 2022 is een wijziging van de Wet gemeenschappelijke regelingen in werking getreden. Deze wijziging heeft als voornaamste doel om de democratische legitimatie van gemeenschappelijke regelingen te versterken. Dit geschiedt via een versterking van de kaderstellende en controlerende rollen van de gemeenteraden, provinciale staten en algemene besturen van waterschappen.

In de Wet gemeenschappelijke regelingen heeft de wetgever nieuwe instrumenten gecreëerd die de gemeenteraden, provinciale staten en algemene besturen van waterschappen in een betere informatiepositie moeten brengen. Deze nieuwe instrumenten moeten voor 1 juli 2024 in iedere gemeenschappelijke regeling zijn geïmplementeerd. Op alle gemeenschappelijke regelingen waaraan uw college deelneemt, rust dus een gelijke verplichting.

Nu op alle gemeenschappelijke regelingen een gelijke verplichting rust – waarbij geldt dat alle verplichte wijzigingen vrijwel uniform kunnen worden doorgevoerd[1] - is het initiatief ontstaan vanuit een groot aantal gemeenschappelijke regelingen in de provincie Limburg om hierin gezamenlijk op te trekken. Zij hebben daarbij Boels Zanders Advocaten en het adviesbureau Cooperación gevraagd om als juridisch adviseur op te treden en om het besluitvormings- en wijzigingstraject op inhoud te begeleiden.

Wat betreft de GR Vidar Wsw is door de drie deelnemende gemeenten ervoor gekozen om niet te participeren in het uitgebreide gezamenlijke traject omdat de regeling wat betreft het aantal deelnemende gemeenten beperkt is en is dit traject door Vidar in nauwe samenwerking met de drie gemeenten zelf opgepakt is. Hierbij is wel gebruik gemaakt van de beschikbare adviezen van Boels Zanders en is aan Boels Zanders gevraagd een juridische check uit te voeren op het concept Wijzigingsbesluit. De adviezen van Boels Zanders zoals deze zijn gebruikt in het traject bij andere gemeenschappelijke regelingen zijn meegenomen en het nu voorliggende concept Wijzigingsbesluit regeling is besproken met en gecheckt door Boels Zanders en conform de gewijzigde Wet gemeenschappelijke regelingen en de daarmee samenhangende wet- en regelgeving.

2. Inhoud en strekking van de wijzigingsvoorstellen als gevolg van de wetswijziging

Zoals hiervoor al uiteen is gezet, heeft de wijziging van de Wet gemeenschappelijke regelingen eerst en vooral tot doel om de raden, provinciale staten en het AB van het waterschap in een betere informatiepositie te brengen.

Concreet moeten in ieder geval de volgende aanpassingen worden doorgevoerd:

a) Facultatieve zienswijzeprocedure voor besluiten:
In de gemeenschappelijke regelingen moet worden opgenomen of, en zo ja, voor welke besluiten er een voorafgaande zienswijze van de raden, PS en het AB van het waterschap wordt gevraagd. Er mag zelf bepaald worden welke besluiten zich voor een zienswijze lenen. Denkbaar is in ieder geval dat het daarbij zal gaan om besluiten waarbij de vertegenwoordigende organen mee kunnen denken over de strategische koers van de regeling, zoals de vaststelling van meerjarige beleidsplannen.

b) Participatie van ingezetenen en belanghebbenden:
In de gemeenschappelijke regelingen moet verder worden opgenomen of, en zo ja, op welke wijze ingezetenen en belanghebbenden kunnen participeren over de totstandkoming en uitvoering van beleid.

c) Actieve informatieplicht:

[1] Zie voor een toelichting bijlage 2.

In de gemeenschappelijke regelingen moet worden opgenomen op welke wijze door het bestuur van de gemeenschappelijke regelingen actief informatie wordt verschaft aan de raden.

d) Begroting:
De termijnen voor het toezenden van de ontwerpbegroting aan de raden, provinciale staten en het algemeen bestuur van het waterschap zijn gewijzigd. Deze gewijzigde termijnen dienen in de gemeenschappelijke regelingen te worden aangepast. Daarnaast wordt het dagelijks bestuur verplicht om te reageren op ingediende zienswijzen op de ontwerpbegroting.

e) Evaluatiebepaling:
In de gemeenschappelijke regelingen moet worden opgenomen of er wordt geëvalueerd en zo ja, waar de evaluatie op ziet.

f) Aanscherping uittredingsregeling:
Tot slot worden de gemeenschappelijke regelingen als gevolg van de wetswijziging verplicht om de uittredingsregeling aan te scherpen. De voorwaarden waaronder kan worden uitgetreden, alsmede bepalingen over de gevolgen van het vermogen van de gemeenschappelijke regeling moeten nu in de regeling worden opgenomen.

3. *Inhoud en strekking van de wijzigingsvoorstellen als gevolg van de uittreding van de raden uit de regeling*

Bij het opstellen van de wijzigingsvoorstellen is geconstateerd dat de GR Vidar Wsw op dit moment een zogenaamde gemengde regeling is. Dat betekent dat zowel de gemeenteraden als de colleges van burgemeester en wethouders aan de GR Vidar Wsw deelnemen. Na een kritische beschouwing over de doelstelling van de GR, is Boels Zanders advocaten gevraagd om een advies uit te brengen over deze kwestie. Kort samengevat is Boels Zanders (zie advies) van mening dat de GR Vidar Wsw in feite een collegeregeling dient te zijn en geen gemengde regeling:

Deelname van de raden is voor de uitvoering van de Wsw niet nodig omdat er geen raadsbevoegdheden worden overgedragen naar de GR Vidar Wsw maar enkel collegebevoegdheden.
Zoals ook volgt uit artikel 4 van de GR Vidar Wsw zijn alleen de bevoegdheden in het kader van artikel 2 lid 1 van de Wet sociale werkvoorziening aan de GR Vidar Wsw overgedragen. Artikel 4 bepaalt het volgende: “Het college kan aan een ingezetene die geïndiceerd is een dienstbetrekking aanbieden voor het verrichten van arbeid onder aangepaste omstandigheden.”

Andere bevoegdheden zijn niet aan de GR Vidar Wsw overgedragen. Zo ligt de bevoegdheid van de gemeenteraad om verordeningen in het kader van de Wsw vast te stellen, nog bij de raad zelf. Deze bevoegdheid is namelijk opgenomen in artikel 2 lid 3 van de Wsw en die bevoegdheid is niet overgedragen aan de GR Vidar Wsw. Nu enkel collegebevoegdheden aan de GR Vidar Wsw zijn overgedragen, kunnen ook alleen de colleges deelnemen aan de GR Vidar Wsw.

Vorm volgt inhoud.
Uit artikel 1 van de Wet gemeenschappelijke regelingen volgt expliciet dat een raad of college alleen maar aan een gemeenschappelijke regeling kan deelnemen "voor zover zij voor de eigen gemeente bevoegd zijn". Daarmee kunnen de raden dus geen collegebevoegdheden beleggen bij de GR Vidar Wsw en kunnen alleen de colleges deelnemen aan de GR Vidar Wsw.

Dubbele petten voorkomen.
Tot slot worden met de uittreding van de raden dubbele petten voorkomen. Sinds de dualisering van het gemeentebestuur in 2002 hebben raden namelijk tot taak om kaders te stellen en om het algemeen en dagelijks bestuur van een gemeenschappelijke regeling te controleren.

Het Algemeen Bestuur van de GR Vidar Wsw stelt aan de gemeentebesturen voor om een zienswijze in te dienen ten aanzien van de wijziging van de gemeenschappelijke regeling GR Vidar Wsw per 1 juli 2024, inhoudende instemming met de geformuleerde uniforme wijzigingsvoorstellen waarin onder andere wordt voorgesteld de raad als deelnemer van deze gemeenschappelijke regeling uit te laten treden.

4. Tot nu toe doorlopen proces

Zoals hiervoor al uiteen is gezet, is het gezamenlijke traject van een aantal gemeenschappelijke regelingen in de provincie Limburg erop gericht om te komen tot zo uniform mogelijke wijzigingsvoorstellen. Bij de wijziging van de GR Vidar Wsw is met deze wijzigingsvoorstellen rekening gehouden.

Ook de informatie uit de voorbereidende sessies met de raadsgriffies[2], coördinerend juristen[3], gemeentesecretarissen[4], raads- en collegeleden is meegenomen[5]. De ingekomen aanvullingen zijn daarbij waar van toepassing in de wijzigingsvoorstellen verwerkt. Tevens is er gebruik gemaakt van het uitgebreid memo dat dient ter toelichting op de wijzigingsvoorstellen.

In de periode november 2022-juni 2023 heeft een intensief ambtelijk afstemmingsproces plaatsgevonden tussen de gemeenten Beek, Stein en Sittard-Geleen. De adviezen van Boels Zanders zijn verwerkt en vanuit gemeenten is expertise betrokken, met betrekking tot financiën, privacy, juridische zaken en archivering. Het concept Wijzigingsbesluit is vervolgens besproken en beoordeeld in een finale check door Boels Zanders.

5. Planning en vervolgproces

Uit het reeds doorlopen proces volgt aldus dat reeds in het voortraject alles in het werk gesteld is om alle betrokkenen bij het wijzigingsproces kennis te laten nemen van de wijzigingsvoorstellen en om eventuele aanvullingen en wensen zoveel mogelijk aan de voorkant mee te nemen.

Het voorgaande neemt evenwel niet weg dat het formele wijzigingsproces bij de deelnemers nu start. Voor de meeste gemeenschappelijke regelingen betekent dit een proces van zienswijze en toestemming. De GR Vidar Wsw is op dit moment een zogenaamde gemengde regeling waarbij

[2] Op 3 november en 6 maart 2023.
[3] Op 28 februari 2023.
[4] 1 juni 2023.
[5] Op 30 januari en 1 februari 2023.

zowel colleges als de raden deelnemen in de regeling. Dit betekent dat de raad geen zienswijze hoeft te worden gevraagd bij het wijzigen van de regeling maar enkel hoeft in te stemmen met de wijziging van de regeling. De verplichting van voorafgaande zienswijzen geldt namelijk enkel en alleen voor college- en burgemeestersregelingen. Nu de voorgenomen uittreding van de gemeenteraden wel raakt aan de raadsbevoegdheden, wordt voorgesteld de zienswijzeprocedure onverplicht te doorlopen.

Ingevolge de Wet gemeenschappelijke regelingen (Wgr) dient de gemeenteraad uw college toestemming te verlenen om met deze wijziging in te stemmen. Nadat deze toestemming is verleend dient u voor 1 juli 2024 een besluit te nemen met betrekking tot deze wijziging.

Om gedurende dit wijzigingsproces van de verschillende gemeenschappelijke regelingen zoveel mogelijk uniformiteit te waarborgen, zijn de oplegnotities, college- en raadsvoorstellen gezamenlijk voorbereid.

De planning van het vervolgproces met betrekking tot besluitvorming voor de GR Vidar Wsw ziet er concreet als volgt uit:

Oktober 2023	Het AB stelt het concept Wijzigingsbesluit GR Vidar Wsw vast en biedt deze bij de colleges aan met het verzoek om dit Wijzigingsbesluit in procedure te brengen
Oktober 2023	Collegebehandeling zienswijze procedure
December 2023	Zienswijzeprocedure raden
Januari/Februari 2024	Collegebehandeling toestemmingsprocedure en eventueel reactie op zienswijzen.
Maart 2024	Instemmingsprocedure raden
Mei 2024	Vaststelling Wijzigingsbesluit colleges
30 juni 2024	Inwerkingtreding gewijzigde GR Vidar Wsw

5. Aanvullende wijzigingen: WEP, Wnra en archiefbepalingen

In het gemeenschappelijke traject zijn bovenop de uniforme wijzigingsvoorstellen enkele *aanvullende* wijzigingen voor alle gemeenschappelijke regelingen doorgevoerd. Deze aanvullende wijzigingen worden eveneens toegelicht in bijlage 2a bij deze brief. De aanvullende wijzigingen zien op de volgende onderwerpen:

a) <u>Wet elektronische publicaties</u>

De per 1 juli 2021 in werking getreden Wet elektronische publicaties (WEP) was nog niet in de gemeenschappelijke regeling verwerkt. Deze wet verplicht de gemeenschappelijke regelingen sinds 1 juli 2021 om alle officiële publicaties online te zetten via de website officielebekendmakingen.nl. De op grond van deze wetswijziging noodzakelijke wijzigingen zijn thans meegenomen in het wijzigingsvoorstel.

b) <u>Wet normalisering rechtspositie ambtenaren</u>

De Wet normalisering rechtspositie ambtenaren is sinds 1 januari 2020 in werking getreden, waardoor de rechtspositie van het bij de gemeenschappelijke regeling werkzame personeel wijzigt. De op grond van deze wetswijziging noodzakelijke wijzigingen zijn thans meegenomen in het wijzigingsvoorstel.

c) Archiefbepalingen

Tot slot heeft de provincie Limburg er bij alle gemeenschappelijke regelingen op aangedrongen om de archiefbepalingen aan te scherpen. De archiefbepaling van de GR Vidar Wsw wijkt af van de uniforme archiefbepaling op advies van de archiefinspecteur en in afstemming met Boels Zanders, vanwege de omvang en aard van de GR en de te archiveren bescheiden.

6. Aanvullende wijzigingen

Onze gemeenschappelijke regeling wenst tot slot bovenop de uniforme wijzigingsvoorstellen enkele *aanvullende* wijzigingen door te voeren. Deze aanvullende wijzigingen worden toegelicht in de bijgevoegde was-wordt tabel waarin alle gewijzigde artikelen nader worden toegelicht.

7. Nog te verwerken: ontwerpbegroting uiterlijk 30 april indienen en participatie

Tijdens het overleg met de gemeentesecretarissen kwam naar voren dat men aanvullend nog graag in de regeling opgenomen wenst te zien dat:
a) de ontwerpbegroting uiterlijk 30 april van ieder jaar dient te worden toegezonden aan de gemeenteraden, zodat voorkomen wordt dat de zienswijzeprocedure van 12 weken gedurende het zomerreces loopt, en;
b) de mogelijkheid moet worden opengelaten aan het algemeen bestuur om zelf in inspraak te voorzien. Thans wordt inspraak in de basis alleen geregeld via de colleges en raden.

De voornoemde concrete verzoeken zijn vervolgens teruggelegd bij de gemeenschappelijke regelingen. Thans wordt meegedeeld dat deze verzoeken in de regeling indien van toepassing zijn verwerkt.

8. Afsluiting

Wij verzoeken alle deelnemers eensluidende besluiten te nemen. Ten behoeve van deze uniforme besluitvorming zijn de conceptvoorstellen en -besluiten voor uw college en de gemeenteraad opgesteld die u als bijlagen aantreft.

De ondertekende besluiten zouden wij graag zo spoedig mogelijk van u ontvangen.

Het Dagelijks Bestuur
De secretaris, De voorzitter,

G. Van Sint Feijth J. Bühler

Bijlagen:

1. Het concept- Wijzigingsbesluit.
2. Een was-wordt lijst waarin de gewijzigde artikelen zijn toegelicht.
3. Ten aanzien van het gezamenlijke traject tot wijziging van de gemeenschappelijke regelingen:
    a. Een toelichtend memo bij de wijzigingsvoorstellen d.d. 12 juni 2023;
    b. Een informatiebrief met de wijzigingen die zijn aangebracht naar aanleiding van de informatiesessies met colleges, raden, GS, PS, AB en DB van het waterschap, griffiers, gemeentesecretarissen en juristen;
    c. De presentatie en een terugkijklink naar de informatiesessie voor de college- en raadsleden van 30 januari 2023.
4. Advies Boels Zanders Advocaten d.d. 15 september 2023.